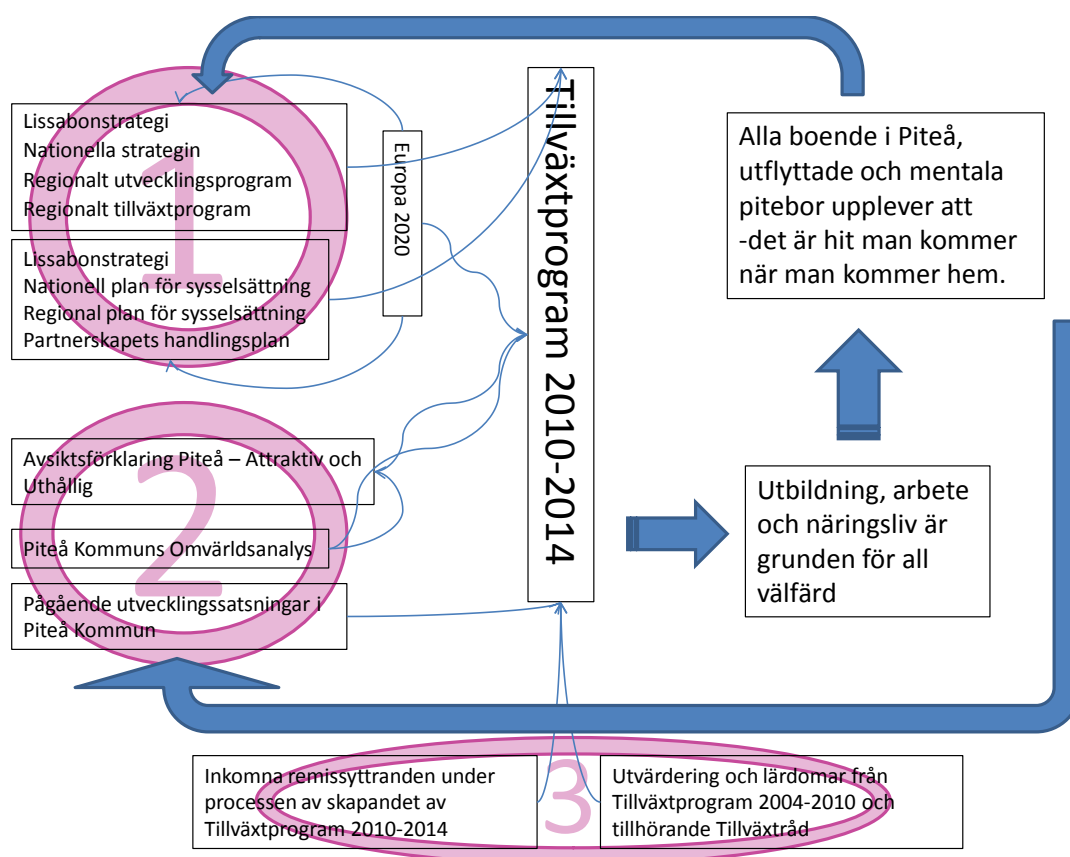

Bilaga till Tillväxtprogram 2011-2015

Bakgrund

Piteå kommuns tillväxtprogram sätter ramarna för kommunens tillväxtarbete de nästkommande fyra åren. Programmet utgör en av några genomförandeplaner för det övergripande strategiska området "Utbildning, arbete och näringsliv". Tillväxtarbetet i Piteå Kommun måste ta hänsyn till ett antal olika aspekter för att bli så effektivt som möjligt. Nedan beskrivs dessa aspekter och relationen till Piteå kommuns tillväxtprogram kortfattat.

1. Det regionala tillväxtprogrammet pekar ut utvecklingsområden i regionen, utvecklingsområden som alla bidrar till att stärka Europas konkurrenskraft och därigenom uppfylla Lissabonstrategin och Göteborgsagendan. Det nya visionära dokument som under nästkommande tio år kommer att stå till grund för Europas tillväxtarbete är Europa 2020. Detta antogs på europeisk nivå under 2010 och kommer att brytas ner på regionala och så småningom lokalnivå under 2011 och 2012. Piteå Kommuns tillväxtarbete förenklas genom att ansluta sig till det europeiska arbetet då vi delar en gemensam marknad. Den europeiska viljan genomsyrar också den regionala viljan. Regionala utvecklingsprogram beskriver hur regionen ska bli starkare och i det arbetet utgör Piteå en viktig del. En stark region är på samma sätt viktig för Piteå.
2. I Piteå bedrivs ett antal olika processer och satsningar som påverkar Piteå kommuns tillväxtarbete. Dels har Piteå Kommun undertecknat en avsiktsförklaring tillsammans med ett

antal andra aktörer i kommunen för att arbeta mot ett attraktivt och uthålligt Piteå, den avsikten ska tillväxtprogrammet och Piteå kommuns tillväxtarbete bidra till att uppfylla. Dels görs varje år en omvärldsanalys som beskriver de utmaningar och möjligheter som Piteå Kommun står inför. Omvärldens påverkan på Piteå är en viktig faktor att ta hänsyn till i kommunens fortsatta tillväxtarbete. Utöver detta har en översyn av Översiktsplan påbörjats. Översiktsplanen beskriver Piteå Kommuns tillväxt i form av vatten och markanvändning. Dessa bör också harmonisera med varandra. Den sista delen som påverkar Piteå Kommuns tillväxtarbete är de nuvarande satsningarna som finns i kommunen, där energi, eller energiska Piteå, är av yttersta vikt för det fortsatta tillväxtarbetet.

3. Den sista delen som Piteå kommuns fortsatta tillväxtarbete ska ta hänsyn till är de lärdomar vi kan dra från det arbete som pågått fram till idag. Dessa erfarenheter symboliseras av den utvärdering som gjorts på Tillväxtprogram 2004-2010 samt den diskussion som funnits med såväl Förvaltningschefer i kommunen som med ordföranden i Tillväxtråden i kommunen. En stor påverkan på processen och på kommunens slutgiltiga ramar för tillväxtarbetet har också den remissomgång som ska genomföras inför framtagandet av Tillväxtprogrammet. Remissen är öppen för alla, via sociala medier och pitea.se men även riktad mot aktörer inom kommunen som organisation och andra aktörer i kommunen och regionen.

Några av de mest centrala delarna i det ovan beskrivna faktorerna beskrivs mer utförligt nedan.

Utvärdering Tillväxtprogram 2004-2010

Det föregående tillväxtprogrammet utvärderades 2009 och slutsatserna var att Piteås utveckling varit relativt god sedan 2004. Utvärderingen var gjord innan finanskrisen. Alla mål som satts upp har nåtts med ett undantag, befolkningsmålet. Det finns två sätt att se på detta faktum. Antingen så har inte de övriga målen och tillväxtarbetet varit relevant för en ökad befolkning eller så är målet ställt relativt övriga jämförbara kommuner för högt. Troligt är att sanningen ligger någonstans mitt emellan dessa två orsaker. Branschrådets arbete, som utvärderades samtidigt, har kantats av svårigheter, olika sådana beroende på bransch. Trots detta är den generella uppfattningen bland de intervjuade att liknande mötesplatser behövs.

Piteå – Attraktiv och Uthållig

Piteå möter ett antal utmaningar, dessa är bättre beskrivna nedan i kapitlet om omvärldsanalys. Dessa utmaningar är hela samhällets och därför är också ansvaret delat mellan offentlighet, privat och ideellt. I den avsiktsförklaring som ligger till grund för arbetet med Piteå – Attraktiv och Uthållig, finns ett antal områden uppräknade som bedömts av den offentliga, privata och ideella sektorn i Piteå som extra viktiga för att möta utmaningarna. Dessa är:

- Gemensamt ansvar för ökad befolkning
- Jobb och tillväxt ger framtidstro
- En god miljö för nästa generation
- Ett gott värdskap stärker den goda bilden av Piteå

För att stärka dessa områden har ett antal arbetsgrupper bildats. I början av 2011 finns det sex påbörjade grupper (Integration, Information, Uthållig kommun, Personal, Framtid Piteå – Sveriges

bästa idrottsliv samt Partnerskapet) samt tre grupper som ligger i en uppstartsfas (Attraktiv Stadskärna, Kvinnor i industrin och Forskning).

Piteå kommuns aktiva bidrag i detta arbete kanaliseras genom kommunens vision och de tillhörande strategiska områdena.

Alla boende i Piteå, utflyttade och mentala pitebor upplever att - det är hit man kommer när man kommer hem.

Visionen för Piteå Kommun underbyggs av 4 strategiska områden och 2 stödande områden.

Tillväxtprogrammet är ett strategiskt dokument som utgör en del av ramen för Piteå kommuns arbete för att stärka det strategiska området **”Utbildning, arbete och näringsliv är grunden för all välfärd”**. De nuvarande målen för att detta strategiska område ska vara uppfyllt är bland annat att Piteå ska ha 45 000 invånare år 2020, att vi ska ha ökat antalet arbetstillfällen, höjt utbildningsnivån samt att vi ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande.

Omvärldsanalysen

Piteå kommuns omvärldsanalys fokuserar på ett antal globala trender och dess lokala effekter. Analysen för också en diskussion kring lämpliga strategier för att möta dessa effekter och utmaningar. De viktigaste effekterna utifrån ett tillväxtperspektiv är ekonomisk uthållighet trots en ett vikande antal människor i arbetsför ålder, färre måste försörja fler. Den globala trenden med ekologisk uthållighet ger också Piteå, med vår förädling av skogen, en global konkurrensfördel som stärks av omvärldens trender. En annan viktig aspekt för regionens näringsliv är den ändrade ekonomiska världsordningen. Världsekonomins hegemonier har blivit fler och marknaden därigenom också mer differentierad och en starkare konkurrens om råvarorna uppstår. Denna effekt kan vi redan se i det för vår region så viktiga järnmalms- och skogspriset.

Regionala Tillväxtprogrammet

Tillväxtarbete är kanske mer än något annat ett lagarbete. Piteås attraktionskraft och utvecklingsmöjligheter stärks av att regionen är attraktiv och växande. Piteå är en del av en befolkningstät region, den största norr om Stockholm. Därför är det viktigt att regionen och kommunen drar åt samma håll. Det regionala tillväxtprogrammet för Norrbotten beskriver tillväxtområden, tillväxtfrämjande förutsättningar och prioriteringar som är viktiga för en fortsatt stark ekonomisk tillväxt i regionen. I det regionala tillväxtprogrammet finns fem utpekade tillväxtområden där förutsättningarna för tillväxt är särskilt goda:

- Kunskapsintensiva tjänstenärningar
- Upplevelsenärningar
- Test- och övningsverksamhet
- Energi och miljöteknik
- Basindustrin – förädling

Hänvisningar till uppföljning av Tillväxtprogrammet

Tillväxtprogrammet ska revideras innan första halvåret 2015, då det nationella och regionala arbetet med Europa 2020 bör vara genomfört. Europa 2020, som är Europeiska Unionens strategiska plan för arbete och sysselsättning fram till år 2020, kommer att sätta sin prägel på det regionala tillväxtarbetet, och då en stor del av tillväxtarbetet sker gemensamt med regionen är det viktigt att Piteå Kommuns ramverk för frågan är i harmoni med regionens.

Kommunstyrelsen har ett övergripande samordnings- och uppföljningsansvar för kommunens tillväxtarbete. Kommunstyrelsen har också ett operativt ansvar för genomförandet av programmet inom kommunstyrelsens egna verksamhet.

Uppföljning och utvärdering av programmet ska fokusera på resultatet av tillväxtarbetet. Nedan följer en redogörelse för vilka källor och det aktuella läget vid införandet av Tillväxtprogrammet 2011-2015.

Arbetskraftsförsörjning

Piteå kommuns mål för en attraktiv och fungerande arbetsmarknad.

Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare

Halverad ungdomsarbetslöshet 2011 jmf med dec 2009 (uppdateras årligen)

Medborgare med utländsk bakgrund känner sig välkomna, respekterade och behövda i Piteå

Målen följs upp varje tertiäl via Piteå Kommuns verksamhetsplan

1. Inflyttning.

- Antalet personer i arbetsför ålder ska inte minska, vilket i realiteten innebär en befolkningsökning på 416 personer i arbetsför ålder.

24 791 personer är idag (september 2010) i arbetsför ålder(19-65 år) i Piteå, prognosen allt annat lika är i september 2014 24 375 personer, alltså 416 personer färre. Statistiken är hämtad från Statistiska centralbyrån

2. Integration och matchning

- Piteå ska ha en mindre andel sökanden än snittet för arbetsmarknadsregionen
- Arbetsmarknadsregionen ska ha minskat skillnaderna mot riket.
- Ungdomsarbetslösheten ska vid utgången av 2014 inte överstiga snittet för länet

Andelen sökande av arbete i december 2009 är 4 169 personer. I relation med personer i arbetsför ålder är det 15,94 %. Detta tal är för arbetsmarknadsregionen (SCB LA områden 2008 ingår i Luleås arbetsmarknadsområde följande kommuner; Luleå, Kalix, Övertorneå, Älvsbyn, Piteå och Boden) 15,74 % och för riket 11,96 %.

I åldersspannet 18-24 år finns 19,8 % arbetslösa (arbetslösa + aktivt stöd) i Piteå, motsvarande siffra för länet är 17 % och för riket 11,2 %.

Statistiken är hämtad från Arbetsförmedlingen

3. Effektivisering.

- Till 2020 har fossila koldioxidutsläppen minskat med minst 50 % jämfört med 1998 för kommunen som geografiskt område

I enlighet med Piteå Kommuns energi och miljöplan

- Års medellönen för åldersspannet 20-64 år ska öka med 1% mer än BNP under samma period.

2008 var Piteås medelinkomst i åldersspannet 20-64 år 234 800 kronor. (Statistiska centralbyrån)

- Piteå Kommun ser framför sig en främst organisk tillväxt av en idag redan stark forskning. En stark forskning bidrar dels till en bred arbetsmarknad men också till nya affärsidéer och effektivare produktion

Med organisk tillväxt menas i detta fall tillväxt genom redan existerande forskningsaktörer. Kopplingen mellan näringsliv och forskning ska fortsatt stärkas för att möjliggöra kommersialisering av forskningsresultat. Vid uppföljning och utvärdering ska en analys beskriva hur och på vilket sätt målet nåtts samt vilken roll Piteå Kommun spelat i denna utveckling.

4. Aktiva arbetslivet kan förlängas.

- Piteåbornas aktiva arbetsliv ska förlängas.

Siffror för hela samhället finns inte att ta del av. Norr- och Västerbotten (övre norrland) har det yngsta utträdet ur arbetsmarknaden i Sverige (ca 61,5 år, källa: Försäkringskassan analyserar 2007:8). I Piteå kommun som organisation fanns det år 2010 80 personer som var 65 år eller äldre och (månadsanställning) vilket motsvarar 2,23 procent av totala antalet anställda i kommunen (månadsanställda).

Starkt och växande näringsliv

Piteå kommuns mål för ett starkt och växande näringsliv

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Förutsättningarna att starta nya samt att driva och utveckla befintliga företag ska vara goda.

Målen följs upp varje tertiäl via Piteå Kommuns verksamhetsplan

1. Befintliga företag

- Piteå Kommun ska ha ett gott företagsklimat och sträva efter att hela tiden bli bättre. I de olika undersökningar som görs ska betyget kontinuerligt öka

2009 var det sammanfattande omdömet om företagsklimat 3,45 i Piteå. Källa Svenskt Näringsliv

Piteå deltar för första gången i SKL:s undersökning INSIKT under våren 2011, denna ranking kommer också att bidra till bedömning av uppsatt mål.

Piteå placerade sig på plats 77 i Företagarnas och UC:s ranking för Årets Företagarkommun. På den ranking som kallas Uthållig Tillväxt placerade sig Piteå på 3:e plats i riket.

2. Nya företag

- Antalet nyföretag ska bibehållas och vara mer än 300 per år (i snitt över de tre senaste åren) i slutet av perioden

År 2009 startades 264 företag i Piteå. Källa Företagarcentrum

3. Inlokaliseringar

- Inlokaliseringar är företag som flyttar, eller expanderar från en annan region/kommun till Piteå kommun. Etableringstakten av företag i Piteå ska öka.

Vid en uppföljning eller utvärdering ska måluppfyllnad analyseras samt beskriva vilken roll Piteå Kommun spelat i den utvecklingen

Våga vara spetsig

Branscherna är prioriterade utifrån rationella argument, men också utifrån en tro och en "magkänsla". Detta gör att kvantitativa mål inte är lika viktiga för att mäta framgång. Istället bör denna prioritering vid revidering 2015 eller tidigare om Kommunstyrelsen så känner utvärderas och omvärderas utifrån de då gällande kriterierna.

En stark region är nödvändigt

Samverkan tillsammans med aktörer utanför kommunen skall öka.

I uppföljning och utvärdering skall denna punkt beskrivas genom en analys av hur samverkan, samarbete och samhandling utvecklats i regionen samt vilken på vilket sätt Piteå Kommun bidragit till denna utveckling.